פ-14/ 2732

ספר ההגנה

1921-1937

שאלון הראיון
משנת 1929

[illegible] על ציון

ש א ל ו ן

1. מתי עלית לירושלים?
2. מתי נכנסת ל"הגנה"?
3. ע"י מי נתקבלת?
4. מי היה המפקד עם כניסתך?
5. מי הם החברים שעודם בחיים מאלה שהיו אתך בכיתתך או במחלקתך?
6. אידה אימונים קבלת בשנה הראשונה לכניסתך?

תקופת 1920-1929:

1. האם היית במשמרות בעיר העתיקה, ומתי ואיפה?
2. הזכורים לך בני הישוב הישן שהיו בקשר עם חברי ה"הגנה" בעיר העתיקה? ומי הם?
3. איזה נקודות היו בעיר העתיקה: ברובע היהודי, ברחוב חברון וכו'?
4. איזה נקודות זכורות לך בעיר החדשה?
5. האם זכורים חברי "הגנה משנת 1920,1921?
6. מה היה תפקידך בשנת 1929?
7. מה זכור לך מפעולות ה"הגנה" בירושלים במאורעות 1929?
8. אולי ידוע לך מי מחברי ה"הגנה" נשלח למשק הפועלות בתלפיות?
9. מה היה מספר החברים ב"הגנה" בירושלים בתקופה זו?
10. מי היו חברי המפקדה בהגנה בירושלים?
11. אולי ידעת מי היו ועד ה"הגנה" בירושלים?
12. מאימתי אתה זוכר את בן-צבי, רחל, יוסף הכט?
13. איזה סוגי נשק היו ברשות ה"הגנה" בירושלים בימים הנ"ל?
14. מי מן החברים מאותם הימים עודנו נמצא בירושלים?

שמואל רפרוויץ

רמת רחל. ירושלים ת.ד. 983

1 - 1922 יולי

2 - 1922 - מס

3 - בבית הרצל רוממה, פלוגת גדוד העבודה בצריף גולדמן.

4 - ירושלים - צבר

5 - אוסטרובסקי, לישנסקי, יוסף לבב ואף אחד מאנשי הגדוד בירושלים, חלקם נסעו לרוסיה אחרי הפילוג"

6 - בפלוגת גדוד העבודה ירושלים

תקופת 1920-1929

1 בשנים 1922-1926 היינו בהגנה בתור פלוגת גדוד העבודה. לא הבדלנו להיות

2 מסגרות במיוחד, אלא במסגרת (משום שלא היה צורך) אל [illegible] המסגרות),

3 ובעתות מהומות [illegible] ועזרת חברים מההגנה בעיקר ידועי פלוגת הגדוד.

4

5

6 - מפקד רמת רחל בגדוד. המפקד היה אליעזר הלפרין ("בורדה") שבא לפי הזמנתי

7 - הגברים ושומרים.

8 - ליפסקי מתלפיות

9 - לא ידוע לי.

10 - ידועים לי: רחל ינאית, יוסף הכט, אברהם אלטר, יוסף רוזנר, שבתאי [illegible], [illegible] פלוטקין, קלינקא. איני יודע בדיוק באיזה צירופים ובאיזה שנים פעלו כמפקדים

11 - גורדון מתלפיות, רחל ינאית ידועים לי.

12 - את בן צבי ורחל אני מכיר מזמן בואי לירושלים בקיץ 1922 את יוסף הכט הכרתי באופן אישי ב1929

13 - מצריים, פולנים (קצרים וארוכים), שטייר אוסטרי והונגרי, רובה יוני (עם כדור אחד) ושני רובים גרמניים משנת 1890, מספר רובים אנגליים, מכונת יריה אוסטרית אחת [illegible], רמונים.

14 - ידועים לי כמו מעטות חברים

אנשי היישוב הישן בהגנה: אבגדי - מורה בבית ספר [illegible]

ברמן [illegible], [illegible] קודם [illegible] במלחמה [illegible]

יעקב קליס - מחלקת החינוך של העיריה מכיר את פעולי ההגנה מבין

היישוב הישן

ליפסקי שלמה
תלפיות

1 - סוף מאי 1922
2 - 1921 פלוגת גדוד העבודה בתל-ריה.
3 - ועד ההגנה של הפלוגה
4 - שלמה גולוב - [illegible]. [illegible] - זכר [illegible]
5 - גרעין המחתרת היו [illegible]. עתה היו רק חברי הגדוד, הייתי ראש הקבוצה

תקופת 1929-1922

1 - ב-1922 שני חודשים [illegible] "חיי [illegible]"
2 - צליג (גינזבורג [illegible]), [illegible] בקופת [illegible] ההגנה ובין אנשי הישוב הישן, עד שהם [illegible] לכדי [illegible] ימים
3 - נקודות ההגנה היו: בחורבה (המרכז), [illegible] "[illegible]", [illegible] "פורת יוסף" [illegible] (פה [illegible]) [illegible] לפני אישור המנדט ב-1922
4 - רק תלפיות, מקום [illegible] משנת 1923 עד היום
5 - חברי גדוד העבודה
6 - הייתי מפקד ההגנה בתלפיות. [illegible] כמפקד ממונה [illegible]
7 - המגמות בתלפיות
8 - אני הייתי [illegible] [illegible] (?) [illegible]. [illegible], את [illegible] [illegible]
9 - [illegible]
10 - רחל [illegible], יוסף [illegible], אברהם [illegible]
11 - [illegible]
12 - משנת 1921 עד 1929
13. בתלפיות היה [illegible] טורקי, [illegible]. [illegible] ב-1929 [illegible] 3 [illegible]. [illegible] 1929 - 35 [illegible], [illegible] [illegible]

ועד ההגנה בתלפיות: גורדון, [illegible] ליפסקי.
חברי ההגנה בין 1924-1929: איינשטדט, קליין, [illegible], [illegible], [illegible], [illegible], [illegible], [illegible], [illegible]
[illegible]: [illegible] גורדון, [illegible], נעמי איינשטדט, [illegible] קליין
נפטרו: [illegible], [illegible] (נהרג ב-1929), [illegible], כספי, ירושלמי, [illegible], [illegible], [illegible]

[illegible]

ההגנה

בר-חוומ

רמת-רחל

חומר בכתב ובדפוס של רחל ינאית

ענין ההבלגה 1936

[illegible] של [illegible]

[illegible] העיר העתיקה

1936–37

לספר ההגנה

לספר "היומן"

1) שירת נעוריי תל-אביב קיץ 1921.

2) לאחר אחי נסעתי לראשונה לפקיעין

3) זכור לי איך ירדנו מהגבעה —
ונדמה לי הדרך שיורדת אל התהום.
הסוסה נרעדה מתחתי ומיהרתי לרדת
מעליה.

לפקיעין נסעתי עם אזכיר ואשתו
בעל הענין ושאר לחיילים משוחררים.

והפנה בירושלים צ

צו היאהבה לירושלים אשר רוממה
ונאהבה את רגלי וכל קומה היה
שירת כלי-זמר.
פשוטי-עם עמלים, סבלים ונגפים,
שואבי-אור, בעלי-אלוהה.
[״חלומות מתהלכים היינו בסמטאותיך
ירושלים, בשכונותיך״] +

דברי בן-דבה מגרפט.

שבת 29.7.44 ט' אב תש"ד

"בשבת מבקר נשמעו יריות
" אבל בקצוות העיר, והיו אלה
" נסיונות לפרוץ ולהתקיף...
" ברור שהכל נעשה בתכנית קבועה
" מראש - והוכנו את כל השלטונות
" החוצניות הופקו, תחת
" פקודה מרוכזת אחת.
"

- הבקר ואמצעי היום - הפגזות
קלות. יריות מרובות על
העיר החדשה.

עם השעה להצטיידות נעשו, לא על
ידי ההתפרצות של הנוצרים ללא

בצורה מאורגנת ומסודרת ובזמנו,
טרנספורט מוכנים להסיע השבוי
ולהעבירה מן העיר אל הכפרים.
החוטים הגבוליי למנהיגי המועצה
והמשלמות העליונה.

עמדת הממשלה היתה פושרת.

תוכן 1929

---

1) קטע בין 1931-8.

---

2) כנראה קטע מתוך רשימה של
יונה פרטי.

---

3) הטלפון לקהיר.
והחותם בעמונות עם תרפ"ט מנ'
שמואל

14) קטע מדבר. וונצוק

15) לשנות תכנית
מספר ההגנה

לצטט הקטע מ רחל ובן-צבי.

קטעים
במאמר רשימותי מתקופת
ש
ב
״ואני ראיתי נשק הקודה כמעט
ההגנה, ואני לראשונה בגולתינו
ב
ורשימות מתקופה הראשונה״

סליל 7 - לצטט.

סליל 9 - פגישתו שמורדמן
מאמריקה

״עם ישראל איננה״
2
לצטט - והוא של 3 עמ׳ 1929
של הרצל.

"אימוץ הרעיון שבן-צבי יוצר קשר
של נלקחו ב-25.7.29 בישובי
הגליל התחתון ועמק הירדן"

על ההלויה. בן-צבי וחברי -
~~ההגנה - ל.וין~~

~~ל.וין~~

במחברת זו נזכר אותו ולפי
העבודה.

תיאור הלויה וההגנה
לבדוק מה רשמתי בנושא
הסופית).

(6) יוסף - סברן

(7) משרות 22-26-27 באימונים
מאורגנים. במושבת המפקדים.

פרופ׳ אבי בר-עין רוצה
לבדוק את השאלה
בפורום

(בזמן ... לרמוש ערוץ מבימורלבה השבוע)
של כל אחד - ישבה והרת השמש.
הנשמות ברגע לחוש האופרה
הבמה אנגלית - לא מה הטפות הרגש
חוף הולכה הוא - שהרי. הכ.) את הימים,
כוחו הזמן הטבע של אדם הנהן את מצבו,
ויורקים את החיים, לא השאר את מטרתם,
מרכז. הנשמה שחררו נפשה ומחררן כולה.
ואז אחר המלחמה, המגן הראשי, ואיך
נשמה - כולם מקסימום של הפגם
פולשה - קדושה לכל. הדבקות המתאימה
בין הקבוצה - לרגע אחד מעבר בשלום,
מעבר המוות. לעולם עולם והנשמה. האמת
שמעתי אין עוד ולשם ההקמה -
בכל בשמחה -

הפתיחה לקראת [illegible] קבלה, [illegible]
[illegible] מתוך, ואולי [illegible] [illegible] [illegible]
ארצה — [illegible] [illegible] את [illegible]
[illegible] — [illegible].

הפתיחה המנגינה הראשונה [illegible] [illegible]
על [illegible] זה. ~~[illegible]~~
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]?
אשה [illegible] לבושה [illegible] [illegible]. [illegible]
[illegible]. [illegible] [illegible] — [illegible] רק
[illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] — ~~[illegible]~~ [illegible]
[illegible] של ההבנה, לרגע [illegible] [illegible],
[illegible] [illegible] — [illegible] היה [illegible].
[illegible] [illegible], [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

הכינור — [illegible] [illegible] — [illegible] [illegible]
[illegible] האשה [illegible] —

[illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]. [illegible]. [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]

עבדו בהתנדבות. תנאים [illegible] אכזריים, אות
לא נשאו מתנאי המשמעת בדרגות. [illegible]
[illegible] היה [illegible] — זה היה העיקר —
[illegible] אחרי [illegible] של חופשה. [illegible] נדחקנו אל תוך
[illegible], [illegible] ברכבו [illegible]. [illegible],
[illegible] לא נטלה את [illegible] ופרופסורים
[illegible] — [illegible] עד כלי. [illegible]
את [illegible] במשטר — אשר [illegible] ...
[illegible] — הרבה [illegible] חולם
נדחים. [illegible] את האנגלוסקסית [illegible].
[illegible] — [illegible] לצורך [illegible] — כל
[illegible] אין מה [illegible]. אני
[illegible] על שתי דרכים. [illegible] היה [illegible]
[illegible]. [illegible] — [illegible]
[illegible] מהסתדרות [illegible]. [illegible]
להביא — [illegible].. [illegible]
[illegible] — [illegible] להשיג [illegible]
[illegible] בהרבה רספקט, גורל הפועל [illegible] —
של [illegible] — [illegible]
[illegible] הנהגה של [illegible]
של [illegible] — [illegible], [illegible]
[illegible] — [illegible] הוא —
[illegible].

ספקולציה: בשעת הרעש – מקרה חדש בישוב
זה ואפשר אולי הרעש. קרה – התמוטטות [illegible]
ומרדה [illegible]. אין עוד [illegible], השערות די תכופות
אפילו הרבה – להדגיש, ולכן את [illegible]
כי [illegible] את [illegible] לגבי את [illegible]
ולכן הדרך להגיע – אין ברירה.
[illegible]
[illegible]. [illegible] – הרבה [illegible] –
[illegible]. רק [illegible]
[illegible].
[illegible] – [illegible],
[illegible] – [illegible] מבוא [illegible],
[illegible]
[illegible].

שאול!

בדבר הריב היום הזאת – [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible].
[illegible]
– [illegible]
[illegible]

[illegible] רגז ולאור — [illegible]

[illegible] ראשון ושבח. [illegible] הגבים...

הלצה [illegible] הדגית [illegible] — ואמת לא

[illegible] — מאוד [illegible]

[illegible] של רצה [illegible]

את [illegible] הטלפון, [illegible] הרה

ולא את [illegible] ברגע זה — הגאולה..

. [illegible] —

די נצחית. [illegible] להיות קבר את [illegible]

[illegible] אך לכן [illegible].

את [illegible] — איך הוא יתגבר?

לא מספיק זאת את [illegible] לכך למלא —

[illegible] — לא [illegible] רק את הוא [illegible] להחזיק

את עצמה.

[illegible] — [illegible] —

את הדרישה — אך לא אחד דרישה מרוצה

[illegible]

[illegible]. [illegible]

[illegible] — [illegible]

[illegible]

די [illegible].

[illegible]

[illegible]

כל זמן שלא יהיה לנו כח ממשי של פרץ
[illegible] [illegible] לבא [illegible] כח [illegible] ממשי–
[illegible] [illegible], כי [illegible] [illegible] ואין אנו
[illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] – זה [illegible] [illegible] [illegible].
[illegible] [illegible], [illegible] לא [illegible] [illegible]–
[illegible] [illegible] [illegible] הדרך [illegible] [illegible].
[illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] – – .
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].
[illegible] ...
[illegible] [illegible] [illegible]–ה
[illegible] [illegible] עם [illegible]–[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ([illegible])

[illegible]–[illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] – [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] – [illegible] [illegible] – – [illegible] [illegible] –
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] את [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] ... [illegible] [illegible] [illegible].
[illegible] [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible], [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] הדרך

ומשם המרכז – [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] – [illegible] – [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] – [illegible] ד"ר

[illegible], ד"ר [illegible] [illegible] [illegible]...

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible], [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] —

[illegible]: [illegible] [illegible] – [illegible] [illegible]

[illegible]. [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] 2 [illegible]. [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] —

[illegible] [illegible] בין כל ארגוני [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible],

[illegible] – [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible]– [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible]– [illegible] [illegible]

מאור —

הרצל – [illegible]. [illegible] מסוגו.

הבעה – אין אין מתרגשת אתה.

ו[illegible] את המנגינה הגרוטה [illegible].

מפסיק מתוך [illegible] [illegible] —

[illegible] — [illegible] את הצורה – [illegible] [illegible] לעודד

[illegible], [illegible] את [illegible] —

[illegible] ההנעה והתנועות — מה [illegible]

[illegible] מה [illegible] —

[illegible] את הרגבות הראשון – [illegible] [illegible]

[illegible] את באמון [illegible] [illegible] [illegible]?

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] —

[illegible], [illegible], [illegible] – [illegible]! [illegible] —

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], [illegible]

[illegible], [illegible] [illegible] ההר [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] ? [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible].

[illegible] [illegible] [illegible] את [illegible] – [illegible] [illegible]!

[illegible] [illegible] – [illegible] יפה את [illegible], [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] את [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible], [illegible]

[illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] [illegible]

[illegible]. [illegible] [illegible] [illegible].

1920

הרוגי השירה - העברית

חללי השירה העברית

אולי - תחת השלווית

כ"הנאורגון של הספר

עוד מעט יערוב היום, תגיע "שעת האפס", בה מתחיל העוצר. ~~אאאאאאאא~~ ארונות החללים מוצאים מ"הדסה", משתררת דממה ופוסקים כל בכי ויללה. חרדת קודש אופפת את הקהל עסוף הטליתות שאינו רב הפעם.

הנה ארונו של שמואל הרמתי, איש הישוב החדש אשר ברוחו הסוערת לא נתנה לו לעמוד מרחוק ומשכה אותו אל העיר העתיקה, אל זרועות המות, כאילו אמר לעצור בגופו בעד הפורעים. ביום ב' בערב נפל חלל.

והנה השני: ר' יעקב ליב לידובסקי, רב מאמריקה. מוזר היה האיש, התהלך בתוכנו כשלהט החזון יוקדת בקרבו. כאחד מהרוגי מלכות נספה, כל עוונו היה בנסיונו לגונן על אחיו היהודי. הוא ירה מאקדחו ואז התקיפוהו החיילים ההודיים והשוטרים גם יחד. מבלי לחקור מדוע שלף את האקדח, פרצו בכוח את דלת חדרו ואמרו לגזול את נשקו. הוא ניסה להתגונן והם רצחוהו, אותו ואת בעל הבית.*

והנה גרוס הזקן, שגם ביום הסכנה לא חשש לרדת לכותל המערבי ושם מצא את מותו. ועוד ועוד חללים, בני עדות שונות, קרבנותינו היקרים. איש איש מאתנו עלול היה ליפול תחתם. בגזרת השלטונות לא נישאו הספדים על הרוגי המלכות. מעודי לא דיברו אל לבי המלים הללו "הרוגי-מלכות" כמו הפעם. גם אם מידי פורעים ואורבים נפלו, בבית או ברחוב או ליד הכותל המערבי - באשמת המלכות ובזדון לבה נהרגו, על לוויה זו, בה שמו את נפשם בכפם אנשי "חברה-קדישה" והמעטים שנללו אליהם, עם בן-צבי בראשם, על היריות עליהם מכל עבר שלא פסקו, ועל הסכנה אשר נשקפה להם, יכלו אך הם לבדם לספר.

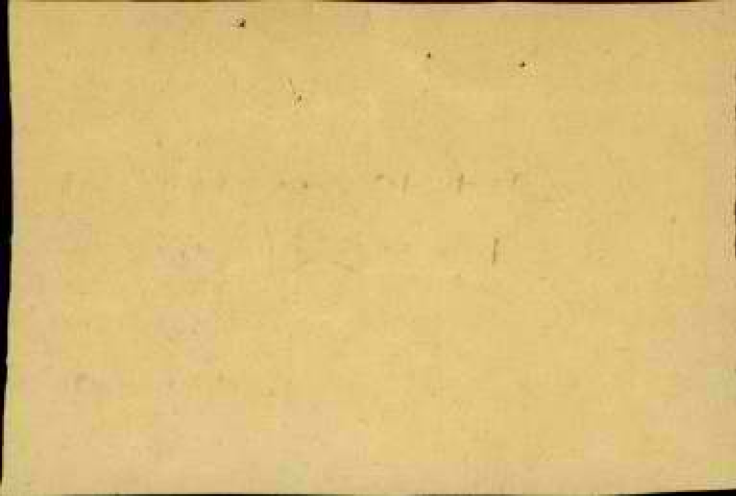
בקבר האחים, שנכרה במעלה הר הזיתים מצאו את מנוחתם. את כל עומק כאבנו מיצה הרב קוק בביטוי הקדום, האחד והמיוחד לנו: "בדמייך חיי". ומי שראה את הרב באותם ימי הסכנה, יכול היה לחוש בו את החרדה שהיתה בלב כולנו את הכאב והצער ועם זאת את האמונה בגאולה, שהפעימה את רוחו תמיד.

---

* זה היה יהודי תורני וחקרן אשר עזב את כסא רבנותו ויתהלך בישוטט בארץ כמה שנ ם במקלו ובתרמילו, הונן את עפרה ממש, חקר כל אבן וכל צרור, התפרנס בגרוגרת ובכוס ~~ע~~ חמין, עסק בכתיבת איזה חיבור על הגיאולוגיה של א"י, וצפה לגאולה במהרה בימינו" - נאמר על ר' י"ל לידובסקי ברשימה "פוגעי ישראל", משל ב.כ. "בקונטרס" מכח' ניסן תר"פ.

אחרי המאורעות

1920

כי מיטיב להבין לרוחי. אך דווקא הוא ישב מכונס בתוך עצמו ומחרי יותר מכפי הרגיל. כבדה היתה שתיקתו ומעיקה עד מאוד.

בן-צבי ובן-גוריון משתתפים במרבית הישיבות בעניני הבטחון, אך אינם מרבים לשבת בועד הצירים. בן-צבי כבר פשט את מדי הצבא, ועתה משוטט הוא בלבוש אזרחי בכל פינות ירושלים. והיכן בן-גוריון? האם כבר עזב את ירושלים? אולי נחפז להזעיק עזרה מבין ותיקי הגדוד? בינתיים צצים תזכירים ותוכנם שקוף וברור: התרעה על ההסתה הבלתי-מרוסנת, על היחס העויין מצד סטורס ובולס, על ההחמצה בזדון של שעת הכושר להשתלט על המצב, למן הרגע הראשון ועל עמדת השוטרים הערבים שעשו יד אחת עם הפורעים.

שוב משוטט אני בחוצות ירושלים, וראה זה פלא: הכל יגעים ~~xxxx~~ וזועפים, אך בפניהם אין ניכרה בהלה. דומה כאילו עיניהם ממללות בירור: אותנו, מלומדי היסורים מדורי דורות, לא יפחידו על נקלה.

בזכרון משה, ברחוב הצר, נכנסת אני אל דירתו של אהרון ראובני השוכן בבית ערבי, ישן, עב קירות ונמוך תקרה. בחדר האפלולי חשה אני מעין נהרה. אהרון כבר סיכם את כתב האשמה על הפקידות של שטח האויב הנכבש החייבת בפרעות ירושלים. דבריו הצובים, חותכים וחדורים זעם לוהט. כעוד שבועות מספר עתיד היה אהרון לייצג את משלחת ירושלים ללונדון הבירה, אך עתה לא חשב על שום משלחת ולא פנה לשום מוסר. בשעה זו משמיע הוא דברים, שחזם מבשרו וחי אותם בכל נימי נפשו, דברים שקולים ומשכנעים וערוכים בטוב טעם ושכל, ואף מוקיעים את האשמים אל עמוד הקלון*.

---

* דברי א. ראובני, בכותרת "אנו מאשימים!" נתפרסמו כגילוי דעת מטעם הועד הפועל של "אחדות העבודה" מיט' ניסן ב"קונטרס" מט; לג' מכ' ניסן תר"פ. "מאשימים אנו את פיקדות שטח האויב הנכבש" שהיא חייבת בפוגרום, שפרץ בירושלים ביום טז' ניסן (4 באפריל) והובעים אותה למשפט". לאחר פירוט העובדות הקובעות את אשמת האדמיניסטרציה הבריטית בהכנת הפרעות ואת התנהגותה-העלוליה לאחר שהן פרצו, דורש גילוי הדעה:

1. להסיר תיכף מעל משמרתם את ראשי פקידות שטח האויב הנכבש" ולהעמידם למשפט פומבי על המעשים שקדמו לפוגרום ועל הפוגרום עצמו. לבאי כוח יהודי ארץ-ישראל תהיה זכות תובע במשפט.
2. לסדר חקירה גלויה בהשתתפות באי כוח העם העברי, בדבר מעשי הפקידות הבריטית בארץ במשך כל זמן קיומה, הנמצאים בניגוד גמור להכרזת ממשלת אנגליה ולהבטחותיה הרשמיות והחגיגיות.
3. לאשר ולזיין תיכף ומיד גדודי הגנה עברית בכל הארץ.
4. לפתוח בלי כל דיחוי את שערי הארץ להגירה עברית בלי שום הגבלות ועיכובים.
5. לקיים במעשים ממשיים את ההבטחות שניתנו ע"י העם האנגלי וממשלתו לעם העברי".

[illegible] הרשלנות והנקשות בחוג הרבנה והרון

– [illegible] הראשונה [illegible] ~~בלבן של [illegible]~~. מאז

לו שמן [illegible]

~~[illegible] לאט על הראשונה הזו (אני שר מתשונג)~~

~~לפתח בלוי. [illegible] על תמונה לחיצון האדם~~

~~הלוי מדויין אלבום עדות [illegible] [illegible]~~

~~[illegible] אספקטים שנעשה בפרוזה הפל [illegible]~~

חלונה. חסל. זהו גזרת הרב סגרות

לא צריך להשוו מתלונה

להכביד מצער הראש.

הד [illegible]

[illegible] [illegible] ראשו יושב

[illegible] ראשו

ההרה לפתח [illegible]

~~וראשו [illegible] [illegible] הוא של [illegible]~~

~~[illegible] [illegible] רולה לפנים~~

חיילו דלרינג

סולבוני טעמיית הצבא לדלנוג

הבן הנשברים הסורה נכבה

ויוחה תשת לנגל שלמה – הראשונה באמצע

ונפשו מחלק [illegible] הדו

~~[illegible] הראשונה [illegible]~~

מחריב

~~[illegible] הנשמה [illegible]~~

הפרס

ידעתי יסודיות וסבל ועד לנו

ולהרחות וסבל [illegible]

ויפתאום מתגודד הראש דאונה

של ניתוח וגם יגר וגם הנפש

שלמה [illegible]

מתנה [illegible]

לחללי קרית - ענבים
סוף 1937

הצורי לך ציונים, שימו לך תמרורים
(שתי לבך למסלת דרך הלכת שוב) בתולת ישראל.

מיום 19 באפריל עד היום ה' כסלו צ"ח 9 בנובמבר
דרך דמים ארוכה מלאה תמרורים
הנספיד אותם-את אנשי צבא העבודה
שנפלו על החזית
המספידים אנשי צבא שנופלים בתוך התפירות ועל הסוללות?
הזהו כבודם
כל אחד אבד את עולמו ואת כל עתידו
כל אחד השאיר אב אם נפש יקרה
הננחם אותם
הנחזור על דברים שנאמרו להשקיט את הכאב ולנחם בתקות העומד
לא על הקרבנות נבכה ונספיד
אלא נדרוש מבעלי השלטון שינתן לנו הבטחון,
שתנתן לנו היכולת לעמוד על נפשנו. רצח ניבזה מן המארב
דורש את ענשו. העונש צריך לבא מידי הממשלה הממונה על הבטחון.
הישוב ידרוש את האחריות מאת השלטונות.
גם לא הלכנו, ולא נלך בדרך נקם - אולם ינתן לנו הכח
והרשות להגן בבלוי על נפשנו.
הגדוד פוזר; הסרדיוטים פוזרו בחיל הספר נשארו נמושנת.
מדוע לא ינתן לנו חיל ספר.

ג /7666

לחללי קרית - ענבים

סוף 1937

הצ/רי לך ציונים, שימו לך תמרורים
(שתי לבך למסלה דרך הלכת שוב) בתולת ישראל.

מיום 19 באפריל עד היום ה' כסלו צ"ח 9 בנובמבר
דרך דמים ארוכה מלאה תמרורים
הנספיד אותם-את אנשי צבא העבודה
שנפלו על החזית
המספידים אנשי צבא שנופלים בתוך החפירות ועל המוללות?
הזהו כבודם
כל אחד אבד את עולמו ואת כל עתידו
כל אחד השאיר אב אם נפש יקרה
הננחם אותם
הנחזור על דברים שנאמרו להשקיט את הכאב ולנחם בתקות העומד
לא על הקרבנות נבכה ונספיד
אלא נדרוש מבעלי השלטון שינתן לנו הבטחון,
שתנתן לנו היכולת לעמוד על נפשנו. רצח ניבזה מן המארב
דורש את ענשו. העונש צריך לבא מידי הממשלה הממונה על הבטחון.
הישוב ידרוש את האחריות מאת השלטונות.
גם לא הלכנו, ולא נלך בדרך נקם - אולם ינתן לנו הכח
והרשות להגן בגלוי על נפשנו.
הגדוד פוזר; הסרדיוטים פוזרו בחיל הספר נשארו במושנה.
מדוע לא ינתן לנו חיל ספר.

ג/7666

לאלוני 1937

לספר ה[illegible]:

לשורה

[illegible]

1936

<u>לדמותו של אבינועם ילין</u>

מובילים לקבורה את אחד מבחורי עמנו, מפרחי ירושלים החדשה-את אבינועם בן-דוד ילין, אשר נפל מכדור מרצחים;

לא רק הוריו, אביו ואמו שכלו את בן טפוחיהם, לא רק אשתו נתאלמנה מבעלה, לא רק אחיו ואחיותיו שכלו מאחיהם כלנו כלנו שכלנו היום מבינינו ומאתנו.

יליד ירושלים מארבעה דורות, תלמיד חכם צעיר כבן 37, כשרון מזהיר, בעל ידיעות עצומות והעקר בעל מדות תרומיות נעים וחביב בהליכותיו עם אנשים, עם בני ברית ושאינם בני ברית היה אבינועם.

אך יד המרצחים לא הפלתה - ואשמתו שהיה יהודי, יהודי גאה בהופעתו במעשיו ובכל חייו.

18 חודשים משתולל הטירור, וארץ הנביאים נהפכה לארץ דמים.

היד הפושעת איננה מפלה בין זקנים לצעירים בין אכר לפועל בין חסיד לבין חפשי הפרופיבילית והנהג וול וזם כל מי אשר בשם יהודי יקרא עלול לקבל כדור או מכת פגיון הארס. חדר עמוק, ומי יודע כיצד ירפא .

האחריות חלה על הממשלה שהזניחה ל-18 חדש את המצב, ועכשיו שהתחילה לאחוז בצעדים נמרצים כבר מאוחר. עדיין אין אמון בציבור שהקו החדש שנקטה הוא יציב ומוצק, כי עדיין החרב משתוללת ושליחי החרבן ממשיכים בעולתם.

דם אבינועם הנקי צועק עד לב השמים, ולא ישקוט ולא ינוח, האמנם לא יזדעזעו מוסדות הארץ האמנם לא יזדעזע צאא כסא השלטון, כסא המשפט, מלכותא דארעא במלכותא דשמיא, ויאמר למשחית הרף. לא מספיקים האמצעים הארעיים עד שיעקר הרע משרשיו יד חזקה אנו דורשים ואנו מוחים נגד כל ההתעללות החדשה כגון חלקי העליה, שיש בהם מתן פנים לפורעים ומיוע לעובדה אבל גם כלפי פנים;

ששום מרור לא יפחידנו שום אלמוה לא תבעית ולא תשבית את רצוננו, רצון א הדורות ואת מאמצי בנינו ולקבוץ גלויות לפדות ולגאול. לא נתן לכל פושע (עול להתעולל בנו. עמוד נעמוד והעפל נעפיל. אולם לא בדרך של רצח ושל דם נקיים כי לא יכופר דם הצדיק ברצח של ערבי העובר לתומו בשכונת יהודים. עלינו להתקומם נגד מעשי רצח כאלה מאיזה צד שיהיה לגנות כל מעשה אנרכיה של צעירים מחוסרי אחריות ומחוסרי משמעת לאומית העלולים להמיט אסון על כל הישוב את האחריות נטיל על השלטונות ועל מעשיהם ועל כבודנו נעמוד בכחנו בכח עם ישראל.

אבל על המת היקר אין לנו תנחומין כי בדול הכאב, ומי ירפאנו מלבד תקותנו תקות הגאולה, אשר לה הקריב המנוח את עצמו בחייו ובמותו.

1936

<u>לדמותו של אבינועם ילין</u>

מובילים לקבורה את אחד מבחורי עמנו, מפרחי ירושלים החדשה-את אבינועם בן-דוד ילין, אשר נפל מכדור מרצחים;

לא רק הוריו, אביו ואמו שכלו את בן טפוחיהם, לא רק אשתו נתאלמנה מבעלה, לא רק אחיו ואחיותיו שכלו מאחיהם כלנו כלנו שכלנו היום מבינינו ומאתנו.

יליד ירושלים מארבעה דורות, תלמיד חכם צעיר כבן 37, כשרון מזהיר, בעל ידיעות עצומות והעקר בעל מדות תרומיות נעים וחביב בהליכותיו עם אנשים, עם בני ברית ושאינם בני ברית היה אבינועם.

אך יד המרצחים לא הפלתה - ואשמתו שהיה יהודי, יהודי גאה בהופעתו במעשיו ובכל חייו.

18 חודשים משתולל הטירור, וארץ הנביאים נהפכה לארץ דמים.

היד הפושעת אינה מפלה בין זקנים לצעירים בין אכר לפועל בין חסיד לבין חפשי הפרופיבילי והנהג ויל ודס כל מי אשר בשם יהודי יקרא עלול לקבל כדור או מכת פגיון הארס. חדר עמוק, ומי יודע כיצד ירפא .

האחריות חלה על הממשלה שהזניחה ל-18 חדש את המצב, ועכשיו שהתחילה לאחוז בצעדים נמרצים כבר מאוחר. עדיין אין אמון בציבור שהקו החדש שנקטה הוא יציב ומוצק, כי עדיין החרב משתוללת ושליחי החרבן ממשיכים בעולתם.

דם אבינועם הנקי צועק עד לב השמים, ולא ישקוט ולא ינוח, האמנם לא יזדעזעו מוסדות הארץ האמנם לא יזדעזע ~~צאא~~ כסא השלטון, כסא המשפט, מלכותא דארעא במלכותא דשמיא, ויאמר למשחית הרף. לא מספיקים האמצעים הארעיים עד שיעקר הרע משרשיו יד חזקה אנו דורשים ואנו מוחים נגד כל ההתעללות החדשה כגון חלקי העליה, שיש בהם מתן פנים לפורעים וסיוע לעובדה אבל גם כלפי פנים;

ששום סרור לא יפחידנו שום אלמות לא תבעיה ולא תשביח את רצוננו, רצון א הדורות ואת מאמצי בנינו ולקבוץ גלויות לפדות ולגאול. לא נתן לכל פושע (עול להתעולל בנו. עמוד נעמוד והעפל נעפיל. אולם לא בדרך של רצח ושל דם נקיים כי לא יכופר דם הצדיק ברצח של ערבי העובר לתומו בשכונה יהודים. עלינו להתקומם נגד מעשי רצח כאלה מאיזה צד שיהיה לגנות כל מעשה אנרכיה של צעירים מחוסרי אחריות ומחוסרי משמעת לאומית העלולים להמיט אסון על כל הישוב את האחריות נטיל על השלטונות ועל מעשיהם ועל כבודנו נעמוד בכחנו בכח עם ישראל.

אבל על המת היקר אין לנו תנחומין כי גדול הכאב, ומי ירפאנו מלבד תקותנו תקות הגאולה, אשר לה הקריב המנוח את עצמו בחייו ובמותו.

J1|1061

לבירור

(11)

1) דו"ח י. בן-צבי על המצב בנובמבר 1921
2) שטרלין "ההגנה" (משנת 1929)
3) שיחה עם רימון
4) מותו של חזן - קטע מרשימה של שניורה
5) מכתב על "יום ההגנה" 1925
6) בירכת הבנות מ - 1918 - אל ההגנה
7) חללי קרית ענבים 1937
8) [illegible] של אבו-[illegible] 1936
9) חומר מ - 1920 - להעביר מתוך שנת 20

[illegible] לרחמים [illegible]

